HÃY	HỌC	CÁCH	ĐẢM	BẢO	AN
TOÀN	TRONG	CÔNG	VIỆC	NÔNG	NGHIỆP

Theo quy định pháp luật liên quan đến an toàn và vệ sinh lao động, nhằm ngăn ngừa tai nạn lao động cho người lao động trong quá trình làm việc, các doanh nghiệp phải cung cấp thông tin về môi trường làm việc, sự nguy hiểm và độc hại của các loại máy móc thiết bị và vật liệu sử dụng, cũng như hướng dẫn quy trình làm việc an toàn. Tài liệu hướng dẫn này giới thiệu các tai nạn thường gặp và tóm lược những điểm trước tiên cần nắm vững để thực hiện các công việc nông nghiệp một cách an toàn và vệ sinh.

Trong những năm gần đây, số lượng người tử vong do tai nạn trong công việc nông nghiệp ở mức khoảng 250 người mỗi năm. Số người tử vong trên 100.000 lao động cũng đang có xu hướng gia tăng, vượt qua cả ngành xây dựng – một ngành được coi là nguy hiểm – và khoảng cách so với các ngành khác ngày càng lớn. Xét theo nguyên nhân, các tai nạn liên quan đến hoạt động của máy móc nông nghiệp chiếm khoảng 70% tổng số vụ tai nạn, và tình trạng này vẫn tiếp diễn.

Trong bối cảnh đó, khi việc pháp nhân hóa các hoạt động quản lý nông nghiệp và mở rộng sử dụng các dịch vụ hỗ trợ nông nghiệp ngày càng tăng, có khả năng những lao động chưa có kinh nghiệm sẽ tham gia vào các công việc có rủi ro cao như vận hành máy móc nông nghiệp.

Vì vậy, cần phổ biến cho người lao động về các vị trí nguy hiểm của máy móc, tính độc hại của các vật liệu sử dụng và giáo dục các phươnga pháp làm việc đúng cách dựa trên các trường hợp tai nạn đã xảy ra.

MAFF
Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries

MHLW
Ministry of Health, Labour and Welfare of Japan

1 Xác định các vị trí nguy hiểm của máy móc và thiết bị sử dụng

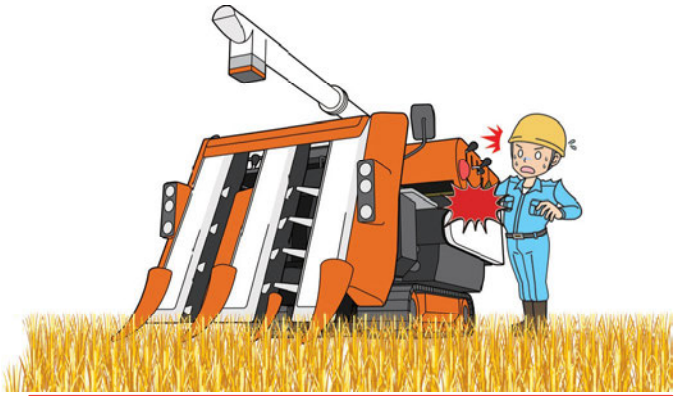

《Ví dụ về tai nạn》 Khi thực hiện việc vệ sinh để loại bỏ rơm rạ mà không tắt máy, cánh tay phải của nạn nhân đã bị cuốn vào bộ phận truyền động của máy gặt đập liên hợp.

- Các bộ phận như động cơ, trục quay, bánh răng, puli, dây đai của máy móc có thể gây nguy hiểm như bị cuốn vào hoặc kéo vào khi tiếp xúc.
- Không được sử dụng các máy móc mà chưa được đào tạo về cách vận hành.
- Khi tiến hành vệ sinh, bôi trơn, kiểm tra máy móc, hãy ngắt nguồn điện của máy trước.
- Nếu máy móc bị tắc nghẽn hoặc hoạt động bất thường, hãy ngắt nguồn điện và liên hệ với người phụ trách.

・Đối với máy móc và thiết bị, các vị trí mà nhà sản xuất không thể đảm bảo an toàn (các vị trí có nguy cơ bị kẹp, bị cuốn vào, bị điện giật, v.v.) sẽ được dán nhãn cảnh báo như hình bên dưới.

・Khi thấy các nhãn cảnh báo này, cần chú ý đến các vị trí nguy hiểm khi thực hiện công việc.

Có nguy cơ bị kẹp. Hãy chú ý khi thao tác

Có nguy cơ bị cuốn vào gây thương tích

Chú ý điện giật

Bề mặt có nhiệt độ cao. Không được chạm tay

Có thể bị cắt đứt. Không được đưa tay

2 Hãy xác định tính độc hại của các vật liệu sử dụng

・Khi trên bao bì hoặc thùng chứa có các ký hiệu dưới đây, hãy chú ý khi sử dụng:

【Hình đầu lâu xương chéo】Có tính độc cấp tính.

【Nguy hại cho sức khỏe】Gây hại đến sức khỏe khi hít phải.

【Dấu chấm than】Có tính độc hại nhất định.

【Ngọn lửa】Có nguy cơ gây hỏa hoạn.

【Biểu tượng ăn mòn】Gây tổn hại đến da và mắt.

【Biểu tượng môi trường】Gây hại đến môi trường nước.

・Hãy xác định đúng cách sử dụng và kiểm tra các thiết bị bảo hộ cần thiết trước khi tiến hành công việc.

3 Cần sử dụng trang phục và thiết bị bảo hộ để đảm bảo an toàn khi vận hành máy cắt cỏ

《Ví dụ về tai nạn》 Trong quá trình sử dụng máy cắt cỏ, lưỡi cắt bị bật ngược lại và gây thương tích cho một công nhân khác gần đó.

Phần dùng để cắt
（phần màu đỏ ở 1/3 bên trái）

Vị trí dễ xảy ra hiện tượng bật ngược

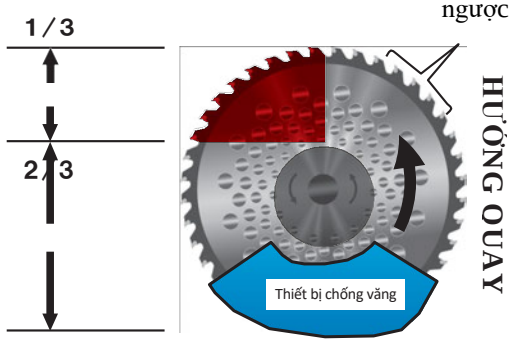

- Người lao động cần đeo tấm chắn, găng tay chống rung, miếng bảo vệ ống chân và giày chống trượt (trên địa hình dốc nên sử dụng giày đinh hoặc loại giày tương tự).
- Trước khi bắt đầu công việc, hãy kiểm tra xem lưỡi cắt có bị hư hỏng hoặc biến dạng không. Nếu phát hiện có vấn đề, hãy báo ngay cho người quản lý. Ngoài ra, hãy đảm bảo rằng thiết bị chống văng gần lưỡi cắt được đặt đúng vị trí.
- Trước khi làm việc, hãy kiểm tra và loại bỏ các vật như đá hoặc lon rỗng tại khu vực làm việc, vì nếu lưỡi cắt chạm phải các vật này, chúng có thể văng ra theo hướng không nghĩ đến và gây nguy hiểm.
- Tuân thủ quy trình làm việc và khu vực làm việc đã được chỉ định, đảm bảo giữ khoảng cách an toàn với những người xung quanh.
- Hãy sử dụng các tín hiệu đã thỏa thuận từ trước như gọi từ xa hoặc vẫy tay, và chỉ tiếp cận sau khi xác nhận rằng họ đã dừng máy hoàn toàn mới tiếp cận người vận hành máy.
- Ở những nơi tiếp giáp với đường công cộng, cần thực hiện các biện pháp để ngăn đá hoặc các vật khác bắn ra ngoài.

4 Cần sử dụng trang phục và thiết bị bảo hộ để đảm bảo an toàn khi phun thuốc trừ sâu

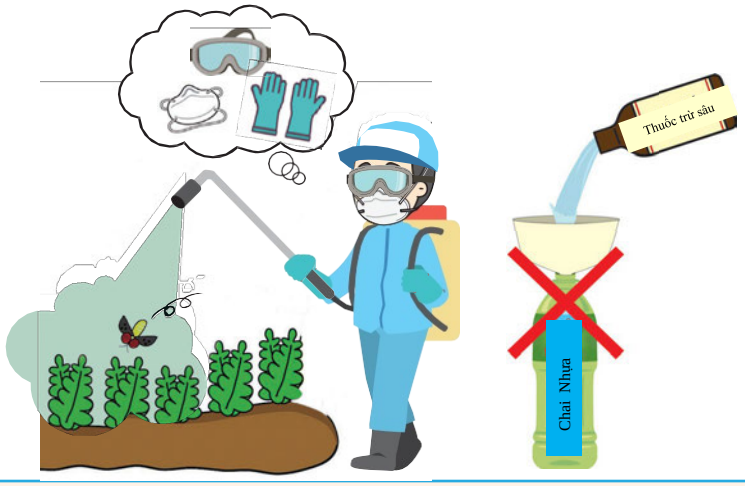

- Kiểm tra nhãn thuốc trừ sâu và trang bị đầy đủ các thiết bị bảo hộ cần thiết như kính bảo hộ, mũ, khẩu trang, quần áo bảo hộ, găng tay bảo hộ và ủng.
- Chỉ lấy lượng thuốc trừ sâu cần thiết để sử dụng.
- Không được chiết thuốc trừ sâu hoặc dung dịch pha loãng vào các chai lọ đã từng chứa thực phẩm hoặc đồ uống như chai nhựa.

5 Tình trạng ngã từ trên cao xuống thường xuyên xảy ra

- Khi sử dụng thang ba chân, hãy chọn bề mặt phẳng và không đặt thang lên các vật như đá sỏi. Đảm bảo mở hoàn toàn các khóa chốt.
- Trước khi bắt đầu công việc, bước lên bậc dưới cùng và kiểm tra xem có rung lắc do thang lún hoặc không vững chắc không.
- Khi đứng, đứng trên bậc thấp hơn hai bậc so với bậc cao nhất, hãy tỳ cẳng chân vào bậc thang để giữ cơ thể ổn định khi làm việc.
- Khi làm việc tại các vị trí cao hơn 2 mét, hãy thực hiện công việc trên các sàn làm việc có lan can cao từ 85 cm trở lên. Nếu sàn làm việc không có lan can bao quanh, hãy sử dụng dây an toàn (tên chính thức: thiết bị ngăn ngừa rơi ngã) loại cuộn tự rút giúp giảm thiểu khoảng cách rơi.

Móc dây an toàn cần được gắn vào vị trí cao nhất của lan can hoặc điểm cố định vững chắc.

- Ngay ở độ cao khoảng 1 mét, nếu bị ngã, có thể dẫn đến chấn thương nghiêm trọng. Vì vậy, không sử dụng các vật dụng không ổn định như bệ tạm mà hãy dùng bệ đứng được quy định để đảm bảo an toàn.
- Không thực hiện các hành động nguy hiểm như nhảy lên hoặc nhảy xuống thùng xe tả

6 Tai nạn như lật đổ các loại máy kéo nông nghiệp thường xuyên xảy ra

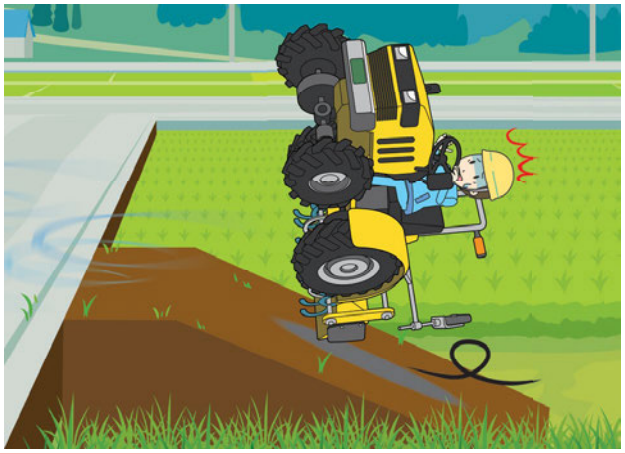

《Ví dụ về tai nạn》 Máy kéo bị lật ngang khi chạy quá nhanh trên đoạn dốc từ ruộng lên đường công cộng.

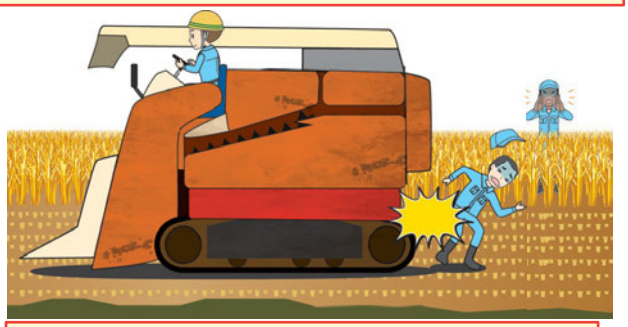

《Ví dụ về tai nạn》 Khi máy gặt đập liên hợp lùi lại để điều chỉnh vị trí thu hoạch đã va chạm mạnh với người hỗ trợ đứng phía sau.

- Trước khi lên xe, hãy dựng khung an toàn lên.
- Khi di chuyển bên ngoài ruộng, hãy nối liền các bàn đạp phanh trái và phải.
- Hãy thắt dây an toàn.
- Không để người khác ngồi ở bất kỳ vị trí nào ngoài ghế lái.
- Khi ra khỏi ruộng, hãy di chuyển từ từ tại những vị trí được quy định. Nếu việc gắn thêm máy móc làm mất cân bằng giữa phần trước và sau xe, hãy lắp đối trọng phía trước để cân bằng lại.
- Vì mép đường có thể bị sụt lún nên không tiến quá sát mép đường. Đặt các cột báo hiệu dọc theo mép đường để cảnh báo.
- Khi khởi động động cơ, kết nối nguồn cho máy móc, hoặc bắt đầu di chuyển, hãy trao đổi tín hiệu với nhau bằng cách gọi to hoặc bấm còi để đảm bảo an toàn.
- Trước khi lái, hãy kiểm tra kỹ khu vực xung quanh để đảm bảo không có người trong các vị trí khuất tầm nhìn (gọi là “điểm mù”) của xe.

7 Hãy kiểm tra máy móc trước khi bắt đầu công việc, thực hiện kiểm tra định kỳ

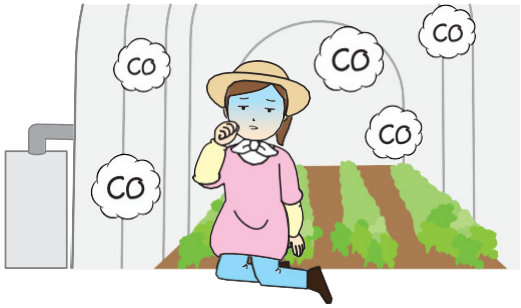

- Khi sử dụng các loại máy móc nông nghiệp và thiết bị nông nghiệp, hãy kiểm tra theo các mục được quy định trong sách hướng dẫn sử dụng.
- Đối với các máy móc như xe nâng, nồi hơi cỡ nhỏ, phải được thực hiện kiểm tra định kỳ và kiểm tra bởi người có chứng chỉ theo quy định. Nếu máy móc đột ngột hỏng, có thể dẫn đến những tai nạn không lường trước.
- Đối với các loại máy móc có cơ chế nâng hạ như xe nâng, khi không sử dụng, hãy hạ thiết bị xuống mức thấp nhất. Nếu để thiết bị nâng ở vị trí cao, nó có thể bất ngờ hạ xuống và gây kẹp người.

《Ví dụ về tai nạn》 Công nhân làm việc trong nhà kính đã bị ngộ độc khí CO do hiện tượng cháy không hoàn toàn của nồi hơi cỡ nhỏ.

8 Vận chuyển vật nặng và làm việc trong tư thế không tự nhiên là nguyên nhân gây đau lưng

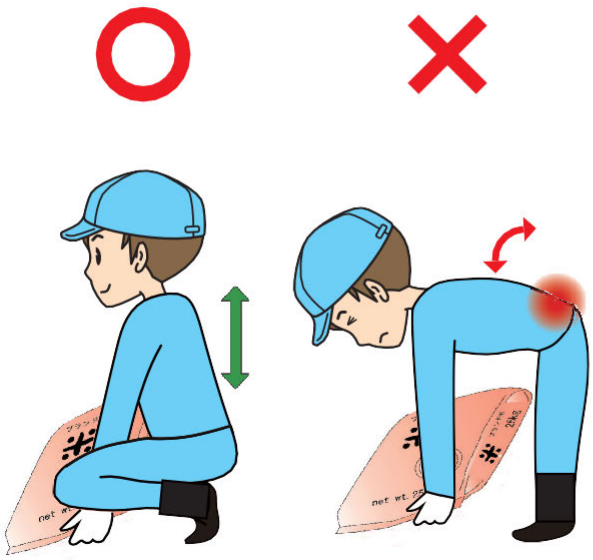

- Khi nâng hạ vật nặng, hãy cố gắng tiếp cận gần vật nhất có thể để nâng lên.
- Hãy xem xét việc sử dụng các dụng cụ hỗ trợ như xe đẩy hoặc các thiết bị hỗ trợ khác để giảm áp lực lên lưng.
- Thực hiện các bài tập phòng ngừa đau lưng tập trung vào việc giãn cơ và kéo dãn cơ thể.

9 Hãy cẩn thận bị sốc nhiệt khi làm việc dưới trời nắng gắt hoặc trong nhà kính

Nếu nghi ngờ mình bị sốc nhiệt, hãy đến bệnh viện ngay lập tức

- Tránh nóng bằng cách:①Đội mũ che kín đến phần gáy, ②Nghỉ giải lao thường xuyên, ③Mặc quần áo thấm hút tốt, nhanh khô và thoáng khí (có loại gắn quạt làm mát), ④Làm mát cơ thể bằng đá lạnh, khăn lạnh, v.v.
- Ngay cả khi không cảm thấy khát cũng hãy bổ sung nước và muối hoặc các loại dung dịch bổ sung điện giải một cách đều đặn.
- Tránh làm việc một mình nếu có thể, vì có thể cần có sự hỗ trợ trong trường hợp khẩn cấp.
- Nếu cảm thấy khó chịu (theo đánh giá của bản thân) hoặc sắc mặt xấu (theo đánh giá của người khác), hãy đi bệnh viện ngay mà không cần chờ quan sát thêm.
- Khi gặp các triệu chứng như không thể tự uống nước hoặc phản ứng bất thường, hãy gọi xe cứu thương ngay lập tức.
- Trước khi đến bệnh viện, hãy sơ cứu bằng cách: ①Di chuyển đến nơi mát mẻ như phòng có điều hòa hoặc khu vực râm mát, thoáng gió.②Nới lỏng quần áo và làm mát cơ thể (như cổ, nách, bẹn).

10 Hãy tạo môi trường làm việc dễ dàng và an toàn với hoạt động 4S

Sàng lọc

- "Sàng lọc" là việc phân loại các vật dụng cần thiết và không cần thiết, sau đó loại bỏ những thứ không cần dùng hoặc không gấp rút.
- "Sắp xếp" là việc sắp xếp các vật dụng cần thiết vào vị trí đã được chỉ định với số lượng quy định, đảm bảo dễ dàng lấy ra khi cần.
- Không đặt các vật dụng nguy hiểm như vật nặng, đồ thủy tinh, hoặc vật sắc nhọn lên trên kệ cao để tránh rơi và gây tai nạn.
- "Sạch sẽ" là việc loại bỏ rác, bụi bẩn, vụn thải và vệ sinh kỹ càng mọi ngóc ngách, bao gồm cả dầu mỡ và dung môi, để dễ dàng sử dụng, cũng như phát hiện sớm các bất thường của máy móc hoặc sự xuống cấp của thiết bị.
- "Săn sóc" là việc duy trì tình trạng sạch sẽ cho nơi làm việc, máy móc và dụng cụ bằng cách loại bỏ rác, bụi bẩn và các lớp đất bám. Đồng thời, người lao động cũng cần giữ cho bản thân, trang phục và môi trường xung quanh luôn sạch sẽ.

Sắp xếp

Săn sóc

Sạch sẽ

11 Hãy xử lý ngay khi bị ong hoặc rết cắn đốt

- Rời khỏi khu vực nơi bị cắn đốt và dùng dụng cụ hút nọc độc (còn gọi là Poison Remover) để nhanh chóng hút nọc độc ra khỏi vết thương.
- Thoa thuốc mỡ kháng histamine lên vùng bị đốt.
- Nếu xuất hiện các triệu chứng toàn thân như phát ban, chóng mặt, hãy đến cơ sở y tế ngay lập tức.
- Chuẩn bị sẵn hộp sơ cứu bao gồm các vật dụng như băng gạc và thuốc sát trùng để sử dụng khi cần.

12 Hãy báo cáo cho người phụ trách khi bị thương

- Không tự ý điều trị mà không thông báo cho công ty.
- Ngay cả khi chỉ là mệt mỏi hoặc vết thương nhỏ, hãy báo cáo với cấp trên.
- Không được phép tự đánh giá rằng “không nghiêm trọng”. Vết thương có thể trở nên nghiêm trọng và khó hồi phục hơn nếu không được xử lý đúng cách.
- Ngay cả khi không bị thương, nếu gặp tình huống suýt gặp tai nạn hoặc tình huống nguy hiểm (“Hiyari-Hatto”), hãy báo cáo cho người phụ trách. Nếu không có biện pháp khắc phục, có thể dẫn đến tai nạn cho người khác.

事業名：「令和５年度農業現場における労働安全衛生教育の実施環境整備に向けた調査事業」委託者：農林水産省
作成者：（一社）日本労働安全衛生コンサルタント会
協力者：厚生労働省